

Dragomán György
Oroszlánkórus
Magvető Kiadó, 2015, 256 oldal, 3490 Ft

Apazene

Tarján Tamás könyvajánlója

Nyilatkozza a szerző, idézet tudatja a hátsó borítón, nem hagyják említetlenül a kritikusok: Dragomán György első novelláskötetének darabjai zenei szerveződésűek, sőt legtöbbjük zenehallgatás közben íródott. Így van. Minden sort, bekezdést áthat a tematikus vagy nyelvi zeneiség, de az sem érdektelen, hogy a különféle zenék, zeneszerszámok, „szövegkották” delejes dallamaira legtöbbször apák elevenednek meg, akikre kisgyerekek, nagyobb gyerekek, már felnőtt gyerekek vetik pillantásukat. Az apákhoz sokszor további apák tartoznak, vagyis a gyerek szemszögéből nagyapák, meg feleségek: asszonyok, anyák. Nem ritka, hogy az anyák elmentek, elhunytak, és azóta az apák elég furcsán élnek, amíg meg nem halnak. Az egyik például tizenöt évig szerkeszt lemezjátszót, hangdobozokat, de féltett bakelitkorongjait – köztük a legféltettebbet, a szovjet kiadású, ritkaságnak számító (mert egyébként bezúzott) Wagner-árfelvételeket – ő maga sosem hallgatja, hallja. A szenvedélyes barkácsolás csak arra jó, hogy a fiának üzenjen, és

A *hangdobozokból* ki is szűrődik, a fiú végül hallja-e, amit az apja nem.

Olyan a kötet, mintha képgyűjtemény lenne: fényképnovellák múlt és jelen albumában. A fotók esetleg megfakultak, hiányosak – és ettől még érdekesebb, sejtelmesebb, amit ábrázolnak. Egyik-másik személyt, jelenetet talán nem feltétlenül volt érdemes megörökíteni, de valahogy azoknak is itt a helyük. Ha némely szöveg csupán egy oldalnyi, még rövidtörténetnek is rövid, az is lehet regényes. A regényesség sokszor a távolságvágyból, a távolságból fakad. Az utazásból, elutazásból. Dragomán hétköznapi hősei szeretnének messzire kerülni gyerekkori tájuktól (erdélyi városok szorongató emlékeitől, nyelvi beidegződésektől), motivikusan újra-újra felködlő emlékszorongásuktól (ahogy a nagyok a létra felső fokáról repülni tanították a kisebb gyereket...), tárgyaktól, amelyeket az apák örökölni hagynak.

„Apazene”: ez lehetne egy dél-amerikai vagy grönlandi város neve is, ahová a várakozással ellentétben mégsem jó megérkezni; már állna is tovább az

ember. Az apák és az emlékek minden-hová elkísérnek.

Aki ismeri Dragomán György három eddigi regényét, ráérez: e novellák társszövegek, a nagyepikáról lepergett epizódok, balladásan besűrűsödött drámák, általában egyes szám első személyű elbeszéléssel előtárva. Akad százenszifksön beütésű írás a fejezetekre nem osztott folyamban (*Poszt-humán randi*), de az erős töltetű, érdekes szövéssű, a párbeszédet sokféleképp alkalmazó művek inkább az ezredforduló körüli emberlét csapdáival, torzónak maradó életekkel, fogukat összeszorítva az ellenséges világnak feszülő küszködőkkel foglalkoznak: a humánummal, amely oly sokszor nem osztályrésze a *homónak*. Ott a legjobb a könyv, ahol nem fejti meg magát (mint a *Nulla-nulla-nulla-nulla*, vagy az *Extra Brut pezsgője*, amely „megüzenni”, hogy „extra brutál” szituáció kelléke), hanem evidens szabadeséssel jut kifejtetéig (*Puerta del Sol*; *A rendszer és ellenségei*; *Halleves* stb.). A java olvastán örvendünk a híradásnak: megjelenésre vár a következő Dragomán-novelláskötet is.